

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.

Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— frt
Félévre 3 mesi 3.—
Negyedévre 3 „ 1.50
2 órára 2 „ 1.—
Külföldre 1 évre. Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

„Hasznok használj.”

Hirdetések és nyiltterek:
Fülvételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppelik
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assa-
mono nell'ufficio di spedizione in Fiume
Tipografia Battara.

1890 junius I

Megjelenik minden vasárnap

I Giugno 1890

Az osztrák-magyar Lloyd.

Bpest. 1890 május 26.

Hosszú idő óta igen gyakran kellett jelentéseket közölni az osztrák-magyar Lloyd igazgatóságának a kormányval folytatott tárgyalásairól és sokszor volt alkalom kiemelni ama nagy buzgóságot, melylyel a társulat elnöke báró Morpurgo fáradozott, hogy a mérvadó személyeket Budapesten és Bécsben meggyerje, hogy az oly hasznos és nagy vállalatot államilag támogassák, hogy képes legyen a nagy súlylyal reá nehezedő viszonyok kedvezőtlen sége ellen sikerrel küzdeni. Eddigél sajnosan nem volt alkalmunk a tárgyalások kedvező eredményét jelenteni; a magyar kormányának állampénzügyi okokból, szükségképpen a legnagyobb tartózkodást kell szem előtt tartania; Ausztria kormánya pedig, melynek tengerentúli kereskedelméért valóságosan feláldozza magát a „Lloyd”, folyton késlekedik a segélynyújtás elhatározásával, daczára annak, hogy az elkerülhetlennek látszik.

A „Fiume” tárczája

A ki Isten után az ur.

(A Fiume eredeti tárczája).

A „Royal Steam Navigation Company” egyik leghatalmasabb hajója, a Nelson gőzös, pamutrakományával folyó év január hó 10 én délután 4 órakor érkezett amerikai útjából a „La Manche” csatorna bejáratához.

A nap már leáldozóban volt s a láthatáron nehéz fellegek húzódtak az égboltra; a szél kiállhatatlanul sivitott s nagy hullámokat vert a hajó oldalához. Wood kapitány, a hajó parancsnoka, nyugodt, kimért léptekkel sétált a hajó hátsó fedelzetén. A parancsnoki hidon Stone másodkapitány erős karmozdultokkal osztá parancsait a kormányosnak, míg a mellette levő kisegítő tiszt szócsovön közlé a hajó mélyében levő gépészszel az újabb fordulatra adott parancsot.

A fedelzetten különben a legnyugodtabb hangulat uralkodott. A szolgálattevő matrózok egész kényelemmel neki-dültek a hajó párkányának s édes pipaszó mellett bámulták az idő fordulását, a konyha előtti nagy padon végig-nyújtóva heverészett a szakacs, míg előtte a padozaton hatalmas kosarat körülülve bürgonyát tisztítottak a suhancok.

A szolgálattevőkön kívül más személy nem volt a fedelzetten. Sötétedni kezdett már s a hajó belső helyiségeiben gyújtott lámpafény helyenként a

Ezek szerint a részvényesek közgyűlésén felolvasott évi jelentés csak azt konstatálhatta, hogy a kiadások körüli legnagyobb takarékoságnak és az élénkség tekintetében a múlt év mögött épen nem maradt forgalomnak daczára, az üzleteredmény közel *félmillió forintnyi deficit*, mivel a fűtőanyag drágább, a javítások gyakoriabbak és költségesebbek lettek s e mellett az aranyátszó is tetemesen süllyedt. A mi pedig a segélyadás iránt az osztrák kormányval folytatott tárgyalásokat illeti, az elnökséget viselő nemes báró egy részvényesnek, aki azt óhajtotta, hogy három hónap alatt rendkívüli közgyűlés hívassék össze, melynek a tárgyalások eredményei eléje terjesztendők, csak azt a választ adhatta, hogy az igazgatóság ezentúl sem fogja szem elől téveszteni a legbuzgóbb fáradozásokat és hogy az ama részvényes által említett véghatáridőig *remélhetőleg* tehet már eredményt közölni. Mindez azonban nem hátráltatja a társaság igazgatóságát abban, hogy az üzletet teljes ere-

nagy csapóajtók üvegfedelein át hosszú sávokban világított a fedélzetre.

A tenger és szélnek megszokott moraját a gépnek egyhangú zakatolása tartotta ütében, mely — mint valami megható egyházi ének dallama — kellemes zsidbadásba hozta a szervezetet. A hajó előreszéről Noel lámpagyújtogató a világító lámpákat cipelve, nagy kopogással közeledett a parancsnoki hidhoz, hogy a fényjelzőket rendeltetési helyükre elhelyezze és pedig a zöld színűt a hajó jobb oldalára, a vöröset a bal oldalára és a fehérét az első árboczokosár alatti helyére.

Wood, a hajó parancsnoka, megszállva sétáját, harsány hangon kiált: „hé, vidd el azokat a lámpákat!” E parancs annyira meglepő s ellenkező volt a hajó szabályokkal, hogy Noel lámpagyújtó, azt hitte, nem neki szól s tovább folytató útját.

— „Nem takarodol a lámpákkal? te barom!” ismétlé a kapitány dühös hangon. A lámpagyújtó — most megértvén — sietett engedelmességgel.

Room matrózfőnök a második kapitányhoz közeledett s annak félhangon mondá: „talán világítók nélkül fogunk hajózni e szűk és veszedelmes helyen, hol egymást keresztelzi a sok hajó és még hozzá ilyen förtelmes időben?”

— „Én igazán nem értem,” — válaszolá a második kapitány — de azt hiszem, hogy kapitányunk hasonló parancsa ellen hasztalan lenne minden kísérlet. Nem marad egyéb hátra, mint jól kinyitni szemünket és vigyázni, nehogy valami hajó oldalbordánkat törje. Különben ez egyiptomi sötétségben alig látunk két méternyire s ha esetleg va-

jéből előmozditsa, klientélájával szemben a lehető legnagyobb előzékenységet tanusítsa. Így Triesztben nagy hangárok fognak létesíteni a társaság hajóihoz érkező, vagy azokból kitarolandó áruk számára. Az építkezés 1 millióba kerül, a pénzt magukra a hangárokról veszik fel jelzálogköcsönként, tehát a társaságra teher nem hárul. Mindamellét igen nemes eljárás a kölcsönadóktól, hogy előleget nyújtanak és nyilvánvaló, hogy e mellett a báró-elnöknek, ki oly sokat tett már a társaságért, ismét egy inkább lovagias, mint haszonnal járó szerep fog jutni.

A fiumei munkásegylet.

Talán semmi más intézmény nem képes a munkások társadalmi és anyagi helyzetére oly biztos megnyugvással hatni, mint egy közösen létesített kölcsönös segély-egyesület. Ez tulajdonképpen a kapocs, mely összhangban, együtt tartja a munkásokat s bizonyta-

lami hajó közeledik, majd akkor veszszük észre, ha az elől nem lesz már időnk a menekülésre.”

— „Vajjon mi okból adta ki kapitányunk e parancsot? kérdé tovább a matrózfőnök.

— „Nem tudom”, válaszolá a második — „de különös modora és intézkedése nekem már pár nap óta feltűnt.”

A szél folytatta fűtölését az árboczok között s erősen rezgetté a keresztszabesített drótkötéleket, melyek időközönként, mint egy óriási hárfá, mélabús hangokat hallattak.

— „Egy hajó a közelben! hajó a közelben!” kiáltás hangzott egyszerre a hajó orráról. A sűrű esőfátyolon át valóban három lámpafény volt látható egy oldalt jövő gőzösnek fényei, melyek egyenesen Nelsonnak tartottak. A hajó irányát gyorsan megváltoztatni lehetetlen volt, pár másodperc választotta a hajót a katasztrófától s a manőverre nem volt már idő. E kétséges helyzetben Stone másodkapitány nem veszté lélekjelenlétét s a szócsovön teljes erővel „előre!” kiáltá a gépházba, míg a matrózfőnök a gőz-íp zsinagét rángatva éktelen böggést hallatott a közeledő veszély jelzésére.

A menekülés csupán a hajó gyorsaságától függött, t. i., ha a Nelson az ismeretlen gőzös orra előtt tovafuthat. A közeledő gőzös vakító fényei — mint valami óriási szörnyeteg — most már láthatóan közeledett s fedelzetéről a gőzsip és a személyzet éktelen lármája kísértetiesen hangzott fel, a mint az oldalszél az áthatlan köcsön füsttel terhelt levegőt a Nelson fedelzetére hajtá. Nem volt idő már a gondolkodásra sem,

lan alkalmaztatásukban támpontul szolgál, központja az egész osztálynak, mely — ha jó vezetőkre van bízva — úgy a saját jólétüket, mint a foglalkozást nyújtó ipartulajdonosoknak állandó jó munkarejét biztosítja.

Hazánkban bizonynyal kevés városban bírnak munkásaink ily közhasznú egylettel, melynek létezése pedig határozottan elősegítené s könnyítené minden tekintetben helyzetüket.

Városunkban alig pár évvel ezelőtt alakult meg „società operaia fiumana” (fiumei munkásegylet) név alatt egy ily közhasznú egyesület, mely rövid idő alatt oly szép virágzásnak indult, minőt hasonló egyesület alig képes fölmutatni. Eddig elért sikerei bizonyítják, mennyire szükséges volt kikötővárosunkban egy ily egyesület létesítése, de egyáltalán bizonyítják azt is, hogy ennek sorsa méltó vezető kezébe volt le-téve. Tény, hogy a mely városban ezekre megy a munkások száma, ott tapintatos vezetőkre is van szükség; mert az ily nagy tömeg

mert a következő pillanatban a Nelson egy hatalmas ütés következtében erős ropogás és zöréjjel baloldalára dült. Mire a személyzetnek nagy része fedelzetének hátsó részére s az összekötözés színhelyére sietett, az ismeretlen gőzös alakja a sötét ködben már alig volt látható, csakis az éktelen zajkaramkodás hangzott vissza s az is pár másodperc múlva teljesen elnémult. Csend volt ismét, mintha misem történt volna. Az idegen gőzös erős surlóással Nelson hátsó részét érinté, végig leszakítva a hűs árbocz kötélzetét, magával sodorta a vasdarukon függött mentő csónakokat, s hatalmas horzsolást tett a hajó vízszine fölötti részen.

A hajó parancsnoka — kívül a vész pillanában senki sem törődött — újból nyugodtan folytató sétáját, mintha misem történt volna. Stone másodkapitány izgatottan közeledett hozzá s kis-sé emeltebb hangon szólta meg: „Parancsnok ur, ön most beláthatja, mily szerencsétlenségnek vagyunk kitéve, ha még tovább is világítók nélkül folytatjuk utunkat. Borzasztó felelősség háramlik önre, ha még most sem változtatja parancsát.”

— „Parancsomon mitsem változtatok, ön menjen kabinjába, a szolgálatot én veszem át”. E szavakat oly száraz, kimért tónusban ejté ki, hogy a másodkapitány — ki ismerte parancsnokának föltétlen egedelmisséget követelő és ellenzést nem ismerő szigorúságát, nem volt mást mit tennie, mint szólanul meghajolva, a parancsnoki hidról tovább állni. Wood kapitány a parancsnoki hidra lépett s tömpe pipájából bodor füstököt eregetve, a kivilági-

— mely a társadalmi létnek ter-
hét mégis csak első sorban tar-
tozik viselni, tapintatos vezetők
hiányában hajlandó a rendbontás-
ra. Különösen hajlandó lehetne
városunkban, hol a kontinens kü-
lönöző részeiből ide származott
munkások alkotják ma már nagy
részét a munkás osztálynak.

A fiumei munkásegylet a leg-
példásabban s a legnagyobb áldo-
zat-készséggel működik mindenkor
s különösen oly esetekben, midőn
saját társadalmi osztálya tagjainak
segítéséről, támogatásáról van szó,
fennállása óta alig fordult elő e-
set, mely a munkásosztály jó hir-
nevének rovására esett volna.

Ez egyesület alapvagyona rö-
vid hat év alatt — daczára an-
nak, hogy évenként tetemes összege-
ket áldoz humanisztikus czéljaira,
30738 frt 67 kr-ra növekedett. Az
alaptökének nagyobb része, vagyis
24594 frt. 13 kr. készpénzben a
helybeli városi takarékpénztárban
van elhelyezve, míg a többi része
munkásházak építésére fordítat-
tott.

Múlt évi összes bevétele 23121
frt 70 kr. volt, mely bevétel
22768 frt 46 kr. kiadással szem-
ben 353 frt 28 kr. pénztári ma-
radványt tüntet elő.

Humanisztikus czelokra a múlt
évben átlag 15 ezer forintot for-
ditott, melyből csupán a beteg ta-
gok segélyezésére 8114 forint ada-
tott ki.

Az egyesületi tagok száma je-
lenleg 1183, vagyis 59-czel keve-
sebb, mint az előző 1888-év meg-
felelő időszakában, mely keveslet
részben kivándorlás, részben pedig
halálozás folytán állott elő.

Az egyesület ez évi mérlege,

tott szélrózsa előtt állott meg. A matróz-
főnök a hidról lejtött másodkapitányhoz
sietett, de mielőtt még megszólithatta
volna, a Nelson erősen oldalt himbáló-
zni kezdett. A parancsnok megváltoztatá
a hajó irányát és pedig olyképen, hogy
a hatalmas hullámok oldalt csaptak a
hajóra. Nagy láma és futkosás keletke-
zett a hajó belsejében, hol a fel nem
akgatott tárgyak nagy csörömpöléssel
gurultak ide-oda, a merre a hajó moz-
gott.

— Hiszen így feborulunk, mint
egy lélekvesztő! — mondá ijedten a ma-
trózfőnök. Hajónk 11°-kal szél alatt
kormányoz, s a helyett, hogy a nagy
hullámok ellen volna irányítva, oldalt
kapja azokat. Különbem semmi esetre
ez irányt nem folytathatjuk; ha a sűrű
eső nem fátyolozná a láthatárt, az irpar-
tok valamelyik világító őre már bizony-
nyal jelezne tévesirányunkat.

— Jöjjön, jöjjön Room, mondá a
másodkapitány. En magam is azt hi-
szem, ha ez irányt folytatjuk, mielőtt a
második őrzőnk következne, szárazra
futtatjuk hajónkat. — Így szólva, a ka-
pott parancs ellenére a matrózfőnök ki-
sérletében a hajó hátsó fedelzetére lé-
pett, hol egy sötét helyen észrevétlenül
meghúzódtak.

A nehéz fellegek darabokra szak-
gatva húzódtak nyugotnak s az eső is
csak pásztyán. olykor-olykor, ha egy
sötétebb felleg vonult végig, hullott alá.
Csak a szél nem változott, sőt időköz-
önként hevesebben tört ki.

A másodkapitány és a matrózfőnök
sötét helyükről a parancsnoki hidon
fel s alásétáló kapitányt szemlélték, ki

daczára tagjai némi apadásának
igen kielégítő eredményt mutat
föl, amennyiben úgy törzsvagyona,
mint nyugdíj alapja is, mely utób-
bi jelenleg 14514 fl. 33 kr-ra e-
melkedett, az előző évekhez ké-
pest nagyobb arányban növekedett.

**Fiume kikötőjének áruforgalma
1890 április havában.** Fiume kikö-
tőjének április havi összforgalma 393040 2
méter mázsa, 3878742 darab és 59641
köbméter tesz; ezen összegből a beho-
zatalra esik: 263199 9 m. mázsa 134889
darab és 3401 köbméter, a kivitelre
129840 3 m. mázsa, 3743853 darab és
5624 köbméter.

A behozatalnál a főbb árúk a kö-
vetkezők: rizs 96737 6 q., kőolaj 41204 4
q. buza 14444 0 „, kőszén 27452 0 9.
bor 12381 1 q. téglá 12271 q. nyers-
vas 8269 2 q. szilva 1124 0 q. tengeri
1216 3 q. rak 1994 3 q. faolaj 1274 8
q. ásvány 3732 0 q. kő 25767 4 q. ho-
mok 6555 q. a többi árúk mind 1000
métermázsán aluli mennyiségben ho-
zattak be.

A faárúnál pedig: donga 96000 da-
rab, négyeszege 8343 drb. rud 5774
drb. talpa 1517 drb., deszka 1546 drb.
szálfa 149 köbméter, tűzifa 1821 köb-
méter. A vágó és más állatokból beho-
zatott: borju 108 drb. bárány 723 drb.
teknősbéka 20000 darab.

A kivitelnél főbb árúk: liszt 56332 8
q. aszaltszilva 21833 2 q. ásványvíz
4582 9 q. bor 3985 7 q. tengeri 5981 9
q. buza 2905 4 q. czukor 2361 4 q.
korpa 1521 9 q. cserzőanyag 6650 q.
papír 2154 8 q. téglá 2947 6 q. míg a
többi árúk 1000 métermázsán aluli
mennyiségekben vitettek ki.

A faárúnál: donga 3038737 darab,
fatábla 347364 drb., deszka 195398 drb.
lécz 76291 drb., erődészka 11957 drb.,
talpa 24129 drb., párketta 12192 drb.,
négyeszege 10984 drb. rud 16827 drb.,
szálfa 2678 9 köbméter átfalpa 960 2
kometer, cserfa 1646 8 kometer, szilfa
128 1 kometer, tűzifa 210 9 kometer.

A múlt év április havi forgalommal
szemben kevesebb mutatkozik a méter-

még mindig nem adott jelt a hajó i-
rányának meg változtatására.

Az idő folyton tisztult s már meg
lehetett különböztetni a hajó fedelze-
tén levő tárgyak körvonalait, midőn a
hajó őre erős hangon kiáltá: „egy álló
fehér fény a hajó orra irányában!”

Az egész személyzet a hátsó fedél-
zetre sietett s a kapitány különös ma-
növrén csodálkozva, izgatottan meresz-
ték szemüket a távolba, hol csakugyan
egy fehér fény rezgetté sugarait.

— Ah, ez bizonyonnyal Irlandnak
egy világító tornya. — mondá a ma-
trózfőnök. De hogy melyik, nehéz meg-
határozni. Hajónknak bizonyonnyal nagy
eltérést kellett tennie, hogy e partnak
világítóit látkeretünkbe esnek. — Meg
vagyok győződve, — mondá a második,
„hacsak kissé tisztább volna a láthatár,
ama világító őre már bizonyonnyal jelt a-
dott volna hajónk irányának változta-
tására. Különbem, ha még egy darabig
így folytatjuk utunkat, úgy nemsokára
parton leszünk.”

— En azt hiszem, — folytatá a
matrózfőnök, — hogy kapitányunk most
már csakugyan megváltoztatja a hajó
irányát.”

Elmúlt azonban egy óra a nélkül,
hogy a Nelson parancsnoka megváltozta-
ta volna a kétségbejítő irányt. A vilá-
gító rohamosan közeledett, a mit Wood
maga is igen jól látott, tekintetét egy
pillanatra sem vette le a világítóról, de
azért semmi parancsot még nem adott.

— Igazán, még az a szerencsénk,
kezdé újból félhangon a másod kapi-
tány, hogy a Nelson elég jól állja a
hullámverést. A part is még eléggé tá-
vol van s így nincs épen okunk még

mázsákban kitétetett árúknál 25012 9
métermázsával, a darab számban kité-
tetett árúknál 176675 drbbal, míg a
köbméterekben kitétetett árúknál töb-
let 540 köbméterrel.

**Gyorsvonat Fiume-Budapest
között.** Budapest és Fiume között,
mint már azt előre jeleztük, f. é június
elszejtől kezdve minden irányban egy-
egy gyorsvonat fog közlekedni. A me-
netrend a következő: Indulás Fiuméből
este 9 óra 40 pkor. Zágrábról reggel 7
óra 50 pkor. Dombóváról d. e. 10 óra
10 perczkor és érkezik Budapestre 2
óra 5 pkor.

Budapestről indul d. u. 2 óra 5 prk.
Dombóvárról este 6 órakor. Zákányról
este 8 óra 29 pkor. Zágrábról éjjel 11
óra 10 pkor. és érkezik Fiuméba reg-
gel 6 óra 50 pkor. E gyorsvonatok be-
vezetése folytán Zákány és Fiume kö-
zött a 3 és 4. Dombóvár és Zákány kö-
zött pedig a 103 és 104 sz. személy-
vonatok forgalmán kívül helyeztetnek.

Utóbbi vonatok helyett a 143 és
144 sz. tehervonatok személy szállítá-
sal fognak közlekedni.

A 143 sz. vonat indul Dombóvárról
reggel 6 óra 10 pkor és érkezik Zák-
ányba d. u. 12 óra 8 pkor; a 144 sz.
vonat indul Zákányról d. u. 3 óra
58 pkor és érkezik Dombóvárra este 9
óra 20 pkor.

Továbbá C. Moraviczá és Károlyvá-
ros között, valamint Fiume és Fuzine
között következő vonatok fognak köz-
lekedni: Az 56 sz. vonat indul Károly-
városról d. u. 4 óra 45 pkor, érkezik
C. Moraviczára este 9 óra 12 pkor, az
59 sz. vonat indul C. Moraviczáról reg-
gel 4 óra 30 pkor és érkezik Károlyvá-
rosra d. e. 8 órakor. Az 5 sz. vonat
indul Fiuméből d. u. 5 óra 10 pkor és
érkezik Fuzinára este 7 óra 29 pkor; a
6 sz. vonat indul Fuzináról este 7 óra
39 pkor.

Helyi és különféle hírek.

Gróf Zichy Ágost. kormányzó Úr
Ő Exzellenziája, mint örömmel értesü-
lünk, több hetibetegségéből teljesen föl-

veszélytől tartani, sőt, ha csak egy
negyeddél szél irányában kormányoz-
nánk, a Nelson ismét rendes útjában
haladna.”

A másodkapitány e szavai némileg
megnyugtatólag hatottak, de azért min-
dannyian éber figyelemmel szemlélték a
távoli fény időközönkénti felvillanását s
türelmetlenül lesték a kapitány paran-
csát. Ismét egy óra telt el s a hajópa-
rancsnok még mindig nem adott jelt
magáról.

Stone másodkapitány kissé nyugta-
lankodni kezdett, de azért nem mert
fellépni, hiszen a parancsnok higgadt-
sága elég biztosíték a veszély kikerülé-
sére s így nincs jogában a szolgálatot
ok nélkül átvenni.

A fellegek lassankint szétoszlottak s a
hold teljesfényében tündökölt a hajó fölött.
— Minden szem most egyszerre a kapi-
tány tekintetére irányult s a zaj kakon egy-
szerre — mintegy parancsszóra — erős
kiáltás hangzott föl. Fedetlen fővel, ku-
szált hajjal s kidüllett szemekkel két-
ségbejítő tekintettel merében bámult a
hajó parancsnoka a már közelben fel-
felvillanó világítóra.

— Kapitány! — kiáltá a második a
parancsnoki hidra ugorva.

— Vissza mindnyájan! — kiáltá a
parancsnok S azzal vasóklével tova-
lökte a két kormányost s egymaga tartá
a nehéz kereket, melyet ketten alig
voltak képesek a nagy hullámcsapások
ellen kellőleg fékezni.

— Kapitány, az Istenért mit ese-
lekszik ön! hiszen kész halálba visz!
csak félóra kell s a Nelson a szirteken
leli sirját!”

— Vissza ön is! — kiáltá a pa-

épült. Leszámitva a hátra maradt gyen-
geséget, Ő Nagyméltósága egészen jól
érzi magát s már napok óta újból végzi
magas állásával járó ügyeit.

Zolyk A. József miniszteri tanácsos
rövid távollét után tegnapi, szombaton,
visszatért Fiuméba.

Ritka vendég. Csütörtök délután
tengernyi közönség özönlött a fiumei cor-
sora és nem hiába.

Ritka vendége volt Oberdorfer keres-
kedésének. Sándor, Bulgária ex- feje-
delme — ki bájos nevével Abbaziában
időzik — jött Fiuméba és vásárolt egyet-
mást. A nép kíváncsisága ki is lőn elé-
gítve, midőn megjelent a slivnizai hő-
mposans alakja.

**A kolozsvári ker. akadémia ta-
nulói Fiumében.** Hétfőn este a ká-
rolyvárosi személyvonattal Kiss Sándor
akadémiai igazgató és 4 tanár kíséretében
57 kolozsvári ker. akadémiai hallgató ér-
kezett városunk látogatására. Velük volt
Gyalui Farkas hírlapíró is. Az egész tár-
saság a jó, magyaros konyhájáról már
Magyarország belsejében is hírnevet szer-
zett Deák-szállodában vett lakást. Ked-
den és szerdán kikötőnk és nevezete-
sebb intézményeinket látogatták meg ven-
dégeink, nem mulasztva el a tanári kar-
élükön Kiss igazgató és Gyalui úrral,
tisztelgani a kormányzó Úr Ő Exzelleu-
cziájánál. A kirándulók megtekinték A-
bazziát és két napi itt időzés után, szer-
dán az esti vonattal haza tértek.

**Kereskedelmi muzeum Fiumé-
ban.** A hetek óta közbeszéd tárgyát ké-
pező kereskedelmi muzeum csakugyan a-
lakulóban van. Baross Gábor Miniszter
Úr Ő Exzellenziája, mint értesülünk,
már ki is nevezte e közhasznú intézet
igazgatójává gróf Szápáry Károlyt, kit
egyszermind a megalakítással is megbí-
zott. Őszinte szerencsekívánatunk fogadja
a gróftot körünkben.

**A m. k. államvasutak rákos-
csabai vasúti állomá-án történt szeren-
cesültségről** az eddig hivatalosan meg-
állapított tények alapján ezeket közöl-
hetjük: Vasárnap este 10 óra 18 percz-
kor Rákos-Csaba állomáson a 119. sz.
omnibus vonatnak nekirohant a 149. sz.
tehervonat s az előbbinek utolsó 3 sze-
mélykocsiját összezúzta; a benne levő

rancsnok s azzal kirántá forgópisztolyát
s a másodkapitány felé dördített. Stone
gyorsan aláhajlott s a golyó fölötte si-
vitva furódott a nagy szélfogó tölcserbe.

E pillanatban a matrózok a parancs-
noki hidra rohantak, hol a legborzasz-
több tusa keletkezett. A parancsnok
féktelen dühében egymásután süté el
forgópisztolyát s öklével hatalmas csa-
pásokat mérve, verte vissza a matrózo-
kat.

Hosszas és kétségbejítő jelenet után
sikerült a parancsnok dereka körül egy
kötelet erősíteni s őt egy erős rántás-
sal a fedélzetre lerántani.

E kétségbejítő jelenet után Stone
második kapitány ugrott a kormányhoz,
kinek sikerült pár másodpercz alatt a
hajót a helyes irányba terelni.

Épen kellő időben; mert már hal-
lani lehetett a közeli szirteken megtört
hullámok ördögi moráját s a hold fényé-
nél már látni is lehetett, mint csapnak
fel a kísérteties hullámok a fehéről szir-
tekre.

A kapitány, ki a Nelsont az Irpar-
tok legveszedelmesebb helyein egy egész
éjjel parancsnokolta, veszedelmes örült
volt, s ha a legénység csak pár percz-
cel későbbben veszi észre e szerencsét-
lenséget, a Nilson s vele együtt a sze-
ményzet menthetlenül veszne van.

Ma-nap a dagály beálltával, épen,
midőn a szerencsétlen parancsnok bor-
zasztó dühében, kötelékét letépvé, a fe-
délzetre rongott, vetett horgonyt a Nel-
son Irlandnak Queenstowne kikötőjében.

D. D. A.

utasok
söget a
mozdon
aki a j
állítva,
Az om
volt, m
vén, az
szerenc
ló több
kocsikk
a bizn
vasuti
berobog
ugorja
Károly
épp ak
férje le
zei Mih
tűzéká
földmiv
csoukít
— Még
nak: V
beibe p
szenvé
tal, me
első he
nat haj
főváros
tal, me
terheli.
hogy a
Az áll
azonban
lúttóra
mindke
ják Gö

Ar
gusztus
kereske
és délm
melyet
alatt a
let, ke
egylet
rendez
mi és
sával.
épülete
igérkez
soknak
gyl-gé
hészeti
zenhét
telepe,
tanak
verseny
csolva.
veszély

Fiume

fontos
rendel

1890 m
Kor
qn.
64
260
don
má
Cat
la
17-
má
Tri
áru
Livi
fest
557
10.8
szeg

utasok szörnyet haltak. A szerencsétlenséget a Hatvan felől jövő tehervonat mozdonyvezetője, Löseay Antal okozta, aki a jelzőlámpát, mely „tilos“-ra volt állítva, nem vette észre. Nyilván aludt. Az omnibusvonatnak egy kis késése is volt, mivel az utolsó három kocsi új lévén, az indítás nehezen ment; — nagy szerencse volt, hogy a kirándulók közül álló több száz utas még nem szállt be a kocsiába. Egy részük úgy menekült meg a biztos haláltól, hogy az állomáson a vasúti örök s mások, kik észrevették a berobogó tehervonatot, beküldték, hogy „ugorjanak ki.“ — Az áldozatok: Posa Károly nyug. honvédszázados neje, kit épp akkor zuzott össze a kocsi, mikor férje le akarta öt emelni; továbbá Mezei Miklós vasútszolgá. Vánkó Rudolf tüzépítő és Hudecz Samu r. csabai földműves. Valamennyit borzasztón megcsönkítva húzták elő a kocsiszemek alól. — Még egy áldozata volt a katasztrófának: Várady József közhonvéd, ki seibebe pár óra múlva belehalt. Többen szenvedtek kisebb sérüléseket, s ezeknek a helyszínre kisetelt mentők nyújtottak első segélyt. Az utasokat egy különvonat hajnali 1/3 órakor hozta vissza a fővárosba. — Mint említettük Löseay Antal mozdonyvezetőt súlyos felelősség terheli. Löseay azonban eddig tagadja, hogy a jelző „tilos“-ra lett volna állítva. Az állomásfőnök s a tehervonat fékezési azonban ellene vallanak. Horváth György főtitka is kiterjesztették a vizsgálatot, s mindkettőt rendőri felügyelet alatt tartják Gödöllőn.

Aradon, mint már említettük, augusztus 2-ikán nyitja meg Baross Gábor kereskedelmi miniszter az „Alföldi és délmagyarországi általános kiállítás“-t, melyet Aradváros és megye védnöksége alatt a két törvényhatóság, az ipartestület, kereskedelmi kamara és gazdasági egyesület kiküldöttjeiből alakult bizottság rendez az aradi és temesvári kereskedelmi és iparkamrák területének bevonásával. A kiállítás külön a célra emelt épületekben lesz elhelyezve s egyikül igénybe a nagyobb regionális kiállításoknak. Lesz iparcsarnoka, mezőgazdasági, gépésznoka, borászati, erdőszeti, méhészeti pavilonja stb. Összesen tizenzenhét épületből fog állani a kiállítás telepe, melyet villamos fényvel világítanak meg esténként. Állatképző és állatversenyvel és állatvásárral lesz összekapcsolva. Borkiállításán a fillokszerá által veszélyeztetett hirtve aradhegyaljai bo-

rok gazdag gyűjteménye mutatattik be. Lesz régészeti és művészeti tárgyak és szabadságharczi ereklyék kiállítása is. Ez utóbbi az egész országra kiterjed. A kiállítás iránt nagy érdeklődés mutatkozik s az előjelek után ítélve, igen sikerült lesz az. A kiállítással kapcsolatban sorsjáték is rendeztetik, melynek 50 kr. sorsjegyeivel 300 arany értékű főnyeremény s azonfelül sok értékes tárgyból álló nyeremény érhető el. A kiállítás alatt lesz az ipartestületek, a kereskedő ifjak országos kongresszusa, a méhészek nagygyűlése, nagy lövészünnepély, kerékpárverseny, tornaünnepély, a gazdatisztek orsz. gyűlése és az aradi tizenhárom vértanú szobrának leleplezése. Az a közönség mely az idén a nyári szünidőbelföldi utazásra szánja, helyesen teszi, ha a marosparti szép várost keresi fel, mely nagyvárosias jelleggel fogva alkalmas nagyobbszámú idegent is kényelmesen ellátni. A zóna igen megkönnyíté az utazást s különösen annak, a ki hazánk délkeleti vidékét még nem ismeri, nagyon ajánlatos az aradi kiállítás meglátogatása. Szép vidéket, fejlődött várost ismer meg s igaz magyar vendégszeretetet fog élvezni ama város falai között, mely már történelmi nevezetességű multja miatt is érdemes arra, hogy minden magyar ember megismerje és rokonszenvezzen vele.

Az országos középiskolai tanár egyesület fumei köre f. é. ápril 9-én tartott rendes havi gyűlésén többi közt azon indítványt is tárgyalta, melyet az értekezési vizsgálatokhoz kiküldött minis-teri biztosok és kormányképviselők márczius 11-iki harmadik értekezletén Dr. Beöthy Zsolt a sajátlag nemzeti ismeret-ágak, t. i. a magyar történelem és magyar földleírás megfelelőbb ápolása érdekében nyújtott be. Többek hozzájárulása után a kör egyhangulag elhatározta, hogy

- a) Dr. Beöthy Zsolt indítványát minden tekintetben helyesli és érveivel, okoskodásához minden pontban hozzájárul;
 - b) Az orsz. középiskolai tanár egyesület vidéki köreit a központi választmány közvetítésével felhívja, hogy a tárgyban szintén nyilatkozzanak;
 - c) Dr. Beöthy Zsoltot a föllépés alkalmából jegyzőkönyvi kivonattal tiszteltet üdvözi.
- A kiküldött jegyzőkönyvi kivonatra Dr. Beöthy Zsolt a következő lelkes válaszszal felelt:

Tekintetes Elnök Úr!
Mélyen tisztelt kartársak.
A fumei tanári kör f. évi ápril 9-én tartott ülésének jegyzőkönyvi kivonatát mély hálával és rendkívüli örömmel vettem. Nemcsak a megértett érzésnek örömevel. Ezzei az örömmel köszönöm Önnek Elnök Úr s a vezetése alatt álló körnek szives soraikat s küldöm viszont legmelegebb üdvözlétemet.

Az indítvány, melyet az értekezési vizsgálatok ügyében tartott szaktanácskozmányon benyújtani kötelességemnek tartottam, úgy hiszem, egész közoktatásügyünknek legsürgősebb és leginkább életbevágó kérdését illeti. Akármire tekintünk a külföldön, a műveltség és nemzetiség ideáljait bensőbb kapcsolatban látjuk a közoktatás intézményeiben, mint nálunk. E kapcsolatnak különösen a közoktatásban, ennek nemzeti alapjában és jellemében kell kifejezésre jutnia, mely a különböző szaktanálományok előtt a nemzeti műveltség egységét és egyetemes-ségét van hivatva megalkotni és biztosítani. Ha van nemzet a világon, melyre nézve a haladás ebben az irányban fő fontosságú, sőt életkérdés: bizonyára mi vagyunk. Életünk ereje műveltség, mely nemcsak a haladó nyugathoz köt, hanem folyton ében tartja és táplálja nemzeti érzésünket is. Távól van tőlem minden kizárólagosság! Közoktatásunk nemzeti céljának határozottabb fogalmazásával s berendezésének e cél jobban szemmel-tartó átalakításával csak a művelt világ nagy nemzetével hatalmas jelentkező áramlatot követnők.

Azt hiszem, a középiskolai tanáregylet fog nekem alkalmat nyújtani arra, hogy gondolataimat e tekintetben bővebben kifejtsem s azokat az aggodalmakat, melyeket indítványom talán különböző körökben támasztott, eloszlatthassam. Köszönöm a lelkes visszhangot és a nemes bátorító szót, s ha a legtisztább és legerősebb meggyőződést, melyet igazságunk érzünk, szabad hinnünk is, az igazság nevében kérem önöket, tartsunk ki hiven és buzgón mellette s a győzelem nem fog elmaradni.

Hazaifas üdvözléssel vagyok Budapesten, 1890. május 24-én.
tisztelettel kartársuk
BEÖTHY ZSOLT.

Kereskedelmi nyugdíjintézet.
A fővárosi kereskedelmi egyesületek körében mozgalom indult meg egy kereskedelmi nyugdíjintézet létesítése tárgyában és a célból f. hó 28-án délután 4

órákor a magyar kereskedelmi csarnok ülés termében Jellinek Henrik elnöklete alatt az alakuló gyűlés meg is tartott és ezen a kereskedelmi nyugdíjintézet közös létesítése elvileg ki is mondatott.

A fumei postán történt sikkasztás esetével foglalkoznak néhány nap óta helybeli lapjaink s a fővárosi napilapok is.

Röviden ismertetjük a tényállást. Zigány Árpád, az itteni postahivatalhoz beosztott posta — és távirtdagyakornok e hó elején — megrendült egészségét adva okúl — 3 napi szabadságot kért s Budapestre utazott. Eltávozása után 1-2 napra érkezett meg Zigány postatiszti ki-nevezése s képzeltetni főnökének meglepetését, midőn a 3 napi szabadságidő le-teltével Zigány helyett — lemondása jött meg.

Főnöke, báró Busche Alfonz, posta és távirtda felügyelő, gyanút merítve e tel-jeesen megfelfedtetlen tényből s összevetve Zigány itten folytatott költségeit, nyom-ban vizsgálatot indított meg, mely nem várt eredményre vezetett.

Zigány, kit mindenki szorgalmas, te-hetséges, művelt fiatalembernek ismert, mint a rögtönösen megejtett vizsgálat ki-deríté, több ezer forint erejéig károsítá meg az államot s elég vakmerő volt a látszatot. Elias postatisztre háritani, ki már 2 hónapja vizsgálati fogságban is volt.

Nem lehet eléggé dicsérni báró Busche erélyét, kinek legelső dolga volt Eliast a fogházból szabad lábra helyezettetni. Ez-után rögtön Budapestre utazott, a hol a rendőrségnél feljelentve a dolgot, Zigány jelenlegi tartozkodási helyét bemondva, a sikkasztót elgotta. A legújabbirek sz-e-rint: Zigány rpd, megőrült, vagy, mint a rendőrség nem minden alap nélkül hi-szi, örültséget szimulál. Tegnap éjjel ter-ték ki rajta a jelek. Fejére tette az evő-csajkát, pajzsként melléhez szoritott egy nagy fedőt, aztán poseba vágta magát és hangosan, hogy a börtön folyosóján is meghallják, valami olasz verset kezdett deklamálni. Annnyit elért vele, hogy át-vittek a Szent János-kórház megfigyelő osz-tályára, de az már nem valószínű, hogy beüssön a számítása, ha csakugyan szimulál. Mert Zigány Árpád nagyon szá-mító ember. Mikor Fiumében otthagya állását és Budapestre jött, egy rendőrká-pitányhoz szállt a tisztviselők telephén és egy rendőrhivatalnok leányának tett há-zassági ajánlatot. Mikor aztán minden ra-vaszkodása daczára is léprekerült, elég

Heti értesítő

Fiume kereskedelmi forgalmáról

1890 Május 14-20-ig.

Tengeren behozott és kivitt fontosabb áruknak származási és rendeltetési helyszerinti kimutatása:

I. Behozatal.

- 1890 május 14-én.
Konstantinápoly zab 1400 qn. tengeri 600 qn. Trieszt kávé 43-8 qn. délygümöles 64 qn. bórók 18-6 qn. Traghetti kőszén 260 qn. Castelnovo bor 192-5 qn. Novi donga 38500 drb.
- „ május 16-én.
Cattaro bor 403 qn. fagyú 23-7 qn. Pola bor 12-2 qn. Zengg rud 1300 drb. dara 17-6 qn. Traghetti kőszén 650 qn.
- „ május 16-én.
Trieszt kávé 45-7 qn. vas 21-3 qn. pamut-áru 14 qn. vacsó 34 qn. gümöles 70-8 qn. Liverpool caolin 100 qn. vas 117 qn. bá-dog 1252 qn. szóda 64-4 qn. zsir 9-5 qn. festék 60 qn. bórók 17-4 qn. öntöttvas 557 qn. pamutfonal 298-9 qn. Cattaro bor 10-6 qn. faúra 13-7 qn. S. Giorgio négy-szegfa 660 drb. Stinizza deszka 2300 drb.

- 1890 május 18-én.
lécz 3525 drb.
„ május 17-én.
Liverpool pamutáru 100 qn. kötél 20 qn. olaj 35 qn. kőszén 3400 qn. diófaszén 455 qn. coke 262-5 qn. bórók 28 qn. Catania kén 100 qn. Zengg rud 1420 drb. Tra-ghetto kőszén 1420 qn. Fasana kő 1840 qn. Smirna deszka 1660 drb. lécz 2575 drb. Trstnik bor 363-8 qn. Lissa bor 132 qn.
- „ május 18-án.
Batoum nyerskőolaj 201100 qn. Trieszt pamutáru 21 qn. horgany 15-9 qn. eczet 48-1 qn. kávé 39-7 qn. zsir 12-6 qn. rizs 39 qn. délygümöles 53 qn. zöldség 10 q. tengeri 101 qn. kőszén 609 qn. Metco-vich bor 94 qn. Pesaro tengeri 150 qn. téglá 790 qn. Traghetti kőszén 200 qn.
- „ május 19-én.
Glesgow halolaj 102 qn. pamutolaj 49-7 qn. zac 117-9 qn. mángó 127-6 qn. kőszén 7384-8 qn. vegyes aru 29-6 qn. Batoum nyerskőolaj 21000 qn. Ragusa bor 81-9 bórók 10-4 qn. Zengg rud 1096 drb. ka-ra 16 qn. Stinizza lécz 4632 drb. Trieszt kőszén 437-4 qn.
- „ május 20-án.
Bordeaux gyanta 334-6 qn. hordó 933 drb. Zengg donga 200 drb. rud. 980 drb. Termin kén 1600 qn. Chioggia téglá 1700 qn. zöldség 20 qn. fűnemű 20 qn. téglá 150 qn. Porto levante téglá 200 qn. S. Gio-vanni bor 198-9 qn. Flanona bor 35 qn.

II. Kivitel.

- 1890 május 14-én:
Pola liszt 85 qn. kőolaj 21-8 qn. sör 21-5 lka liszt 13-6 qn. Carlobago pamutáru 12-9 qn. tengeri 126-2 qn. Ortona deszka

- 1890 május 14-én.
1114 drb. dongb 3400 drb. lécz 1300 1300 drb. Rabaz tengeri 234 qn. Capramariti-ma lécz 1182 drb. átfala 14 m³. kátrány 18-3 qn. Trieszt donga 19400 drb. Lissa szappan 115-4 qn. liszt 147 qn. Golsa liszt 51-7 qn. buza 15-1 qn.
- „ május 15-én.
Konstantinápoly butor 21-2 qn. keményítő 50-2 qn. Patrasso patrasso papir 27-6 qn. Salonicco liszt 20 qn. czukor 420 qn. papir 56-9 qn. Cavalla deszka 1000 drb. Várna papir 5-4 qn. butor 3-3 qn. Trieszt rizs 51 qn. hal 15 qn. Cattaro liszt 67 qn. zsir 17 qn. bor 12-3 qn. zab 20 qn. paplr 47-3 qn. butor 29 qn. sör 47-2 qn. Brindisi butor 14-3 qn. Alessandria butor 44-3 qn. Beirut papir 4-2 qn. butor 13-1 Mecovich liszt 327-8 qn. korpa 15 qn. buza 405-2 qn. rizs 10 qn. tészta 120-5 q. sör 31-8 qn. tengeri 102-8 qn. Ragusa bu-za 25-2 qn. korpa 11-3 qn. liszt 6-8 qn. Flanona tengeri 70-2 qn.
- „ május 16-án.
Zengg kávé 5 qn. korpa 15 qn. Pola liszt 12-6 qn. kőolaj 18-6 qn. Ciuitanuova donga 3420 drb. lécz 3000 drb. deszka 500 drb. Trieszt deszka 1642 drb. fatábla 16000 drb. rud 4000 drb. Ragusa liszt 19-2 qn. deszka 132 drb. Curzola korpa 110 qn. liszt 131 qn. deszka 200 drb. Macarsca tengeri 297-3 qn. Bordeaux liszt 370 qn. bab 400 qn. ásványvíz 400 qn. dngga 295450 drb. szánított kőrté 102 qn. zsir 257-8 qn. New-York szilva 5200-4 qn. bab 2348-0 qn. likör 5-5 qn. gyódyfű 58 qn. ásványvíz 200 qn. Zengg liszt 18-8 q. tengeriliszt 27-8 qn. korpa 39-5 qn. tengeri 131-2 qn.
- „ május 17-én.
Bordeaux liszt 100 qn. donga 300000 dr.

- 1890 május 17-én.
Zengg pamutáru 15 qn. tengeriliszt 45-3 liszt 54-9 qn. korpa 10 qn. kén 13 qn. buza 13-2 qn. faúra 10-8 qn. dara 12-5 q. tengeri 18-2 qn. Palermo rud 1680 drb. deszka 200 drb. átfala 220 m³. Trieszt tűzfala 42 m³. Ortona deszka 2200 drb. donge 2490 drb. Manfredonia deszka 6109 lécz 900 drb. négysegfa 130 drb. Tra-ghetto liszt 14-8 qn. korpa 14-8 qn. Ra-baz liszt 30 qn. Cinquenze bór 10-7 qn. korpa 35 qn. Lussin liszt 60-2 qn. korpa 19 qn. Vallegrande buza 60-9 qn. liszt 12-3 qn. korpa 10 qn.
- „ május 18-án.
Venezia tengeri 900 qn. lécz 1000 drb. sör 118-8 qn. Curzola buza 127-9 qn. kátrány 6-3 qn. szukor 5-3 qn. Oomisa liszt 33-9 qn.
- „ május 19-én.
Liverpool liszt 6249-3 qn. cserfa 180 m³. tannin 935-2 qn. Smirna czukor 400 qn. fatábla 5000 drb. Cattaro liszt 348 qn. qn. bórók 27-4 qn. bor 16-3 qn. Pola liszt 202-8 qn. tengeri 50-5 qn. lka liszt 33-5 qn. Algir talpfa 850 m³. Traghetti vas 102 qn. Zengg távirtda rud 110 drb.
- „ május 20-án
Zara liszt 34 qn. tengeri 10 qn. Zengg tengeri 47-9 qn. liszt 14-6 qn. qn. tengeri-liszt 16-5 qn. lka liszt 11 qn. Zengg liszt 163-7 qn. tengeriliszt 61-4 qn. korpa 18-5 qn. tengeri 20 qn. sör 7-3 qn. bab 54-3 qn. Nizza szálfb 380 m³. átfala 325 m³. cserfa 30 m³. erődeszka 1138 drb. párketta 58095 drb. deszka 2550 drb. lécz 2420 drb. Marseille szálfa 957 m³. deszka 2479 drb. erődeszka 720 drb. donga 66883 drb. Trieszt tűzfala 240 m³. Ancona faszén 160 qn. deszka 5400 drb. donga 840 drb. Spalato buza 100-9 qn. korpa 30 qn.

czinikus volt kijelenteni, hogy a tisztes családdal csak komédiát játszott. Remélhető, hogy legújabb komédiája is balul üt ki s nemsokára megillető helyére kerül: a bírák sorompója elé.

Dunántuli közmívelődési egyesület. Bezerédj Viktor elnök, Beksics Gusztáv előadó s a dunántuli képviselők felhívásokat küldtek szét a dunántuli megyék notabilitásaihoz, melyben arra kérik fel őket, hogy az egyesület terjesztésére s az őszszel összehívandó alakuló közgyűlésben minél nagyobb számmal vegyenek részt. A felhívásnak — tekintettel a nemes célra — bizonyára meglesz a kívánt eredménye.

Virágzó család. Nehány nap előtt született a dán trónörökös pár nyolcadik gyermeke, egy kis leány. A dán királyi párnak ez a harmincegyedik unokája. A király és a királyné hat gyermekének eddig a következő utódai vannak: a trónörökösnek van négy fia és négy leánya, a walesi hercegének két fia és három leánya, Cumberland hercegének három fia és három leánya, végre Waldemar hercegének két fia — összesen 34 unoka. E csoporthoz jön még egy dédunoka, a görög király legidősebb lányának, Pál orosz nagyherceg nejének elsőszülöttje. A legújabb dédunokának a görög trónörökös neje, Zsófia porosz hercegnő, fog legközelebb életet adni.

A leggazdagabb város. A Majna meletti Frankfurtot tartják a leggazdagabb városnak. Anyai bankárja és tőkepénze van, hogy a vagyonos lakosság évi jövedelmét, ha egyenlően felosztanák a lakosság közt, 10,000 márka jutna mindenkinek. Van Frankfurtban száz ember, a ki 8—15 millió forinttal rendelkezik és 250 a ki fél millióval többel.

Divatos amazon. Eddig keveset hallottunk párbajozó hölgyekről, de most a nők emancipációját sürribben emlegetik, azóta a férfiaknak ez a szabadalma is át kezd ragadni a hölgyekre. Legújabbán egy párisi orvostanhallgató kockáztatta életét párbajban. Egy orvostanhallgató kollégája véng sértette (állítólag az mondta róla egy nyilvános helyen, hogy lábai valamivel kisebbek is lehetnének) s az amazon ennek következtében párbajra hívta őt ki. A párbaj megtörtént; a fiatal ember csak védte magát, a nélkül, hogy támodott volna. A párbaj fojyamá a fiatal ember megsebesült; erre a párbajozó hölgyben fölébredt a betegápolónő, lemosta megszegett ellenfeléről a vért és szeretetteljesen, önfeláldozóan gondozta és ápolta őt, a míg a föl nem gyógyult, úgy, hogy a fiatal ember, ki a kardhegytől okozott sebtől kigyógyult, ma még sokkal veszélyesebb beteg, mert a baj — tudja isten. miképen — elhúzódott a — szívébe.

Halálozások. Dapsy László tanár és a „Magyar Föld” szerkesztője f. hó 29-én meghalt. Dap-yan úgy a tudományos irodalom, mint a hírlapírásjeles elővesztit.

Sigovich Károly a fiumei városi szám-

vevőség főnöke f. hó 27-én Kreuzban elhunyt.

A párbaj Japánban. A mikadó nemrég aláírt egy császári rendeletet, melylyel a császárság összes területén a legszigorubbant megtiltja a párbajvívást. A rendelet így szól:

1. Párbajra való kihívás, vagy a kihívás elfogadása miatt: hat hónaptól két évig terjedő börtön és 10—100 piasterig terjedő pénzbírság;
2. Párbaj vétsége miatt: két évtől öt évig terjedő börtön és 20—200 piasterig terjedő pénzbírság;
3. Emberölés, vagy megsebesítés miatt: a büntető törvénykönyvben megszabott büntetés;
4. Segédeskedés vagy a segédeskedés kilátásba helyezése miatt: egy hónaptól egy évig terjedő börtön és 5—50 piasterig terjedő pénzbírság. Ugyanez a büntetés vár arra, a ki helyiségét párbajvívóknak rendelkezésükre bocsátja;
5. oly ember becsmérlése, a ki párbajra való kihívást visszautasított, becsmérlést értet involvál, mely a polgári törvénykönyv szerint büntetendő.

Lázadás egy tébolydában. A bisétrei örültek házában, közel Párishoz, vasárnap lázadás tört ki abban az osztályban, amelyben az orvosi felügyelet alatt levő dühöngő örültek vannak elhelyezve. Egy volt cirkus akrobata szét-törte ablakának a vasrácsát s tizenegy társát kiszabadította. Együtt azután megtámadtak az öröket. Kalapáccsal, borotvával s ami a kezök ügyébe került minden más szerszámmal fölfegyverkeztek. Valóságos vérengzést vittek véghez, míg végre az örök megfutottak. E közben katonai segély is érkezett, de a rendet addig nem lehetett helyreállítani, míg a tüzoltók a vízipuskákkal nekik nem állottak az öröklteknek. A hideg víza legjobb csillapítónak bizonyult ez alkalommal is. Valamennyi örült lecsendesedett, amint a zuhanyt megkapta.

Felelős szerkesztő: Schmidt Jakab.
Segéd szerkesztő: Doroszlai Denk Árpád.
Szerkesztő-tulajdonos: Mócs Zsigmond.

1875. óta szabadalmi üzemb.

Nemzetközi
SZABADALMI IRODA
ROSSÉ S. és TÁRSA

kieszközölnek és értekesítenek szabadalmakat minden államban.
Eszmék és éretlen találmányok kidolgozása.

BUDAPEST.

Aladómia-utca 6. szám.

!!! MEGERKÉZETT !!!

az ásványvizek királya

A BORSZÉKI VIZ

friss tölté ben folyton kapható. Helyben az egyedüli lehatban

FRANZ JECHEL droguista

szégnel, valamint minden fűszerkereskedésben és mint „borszéki fröcs” az összes vendéglőkben.

A legjobb és legolcsóbb ásványviz

!!! HAZÁNK VIZE !!!

Kellemes üdítő ital.

Kiadótulajdonos: MOCS M.

STERNBERG ÁRMIN

legnagyobb hangszerkészítési ipartelepe
BUDAPESTEN, VII. Kerepesi út 36 sz.

Mindennemű saját készítményű zenekarbeli és műkedvelői hangszerek gazdagraktára. Legjobb minőségű cimbalmok. Hangszerek alkatrészei és kellekei, valamint legjobb bel-földi és olasz hangversenyhurok nagy választékban. Szilárd szerkezetű harmonikumok. A legújabb mechanikai szalonhangszerek Ariston, Herophon Orpheus (zongorakerkezetű) Symphonyon (acélműszerkezetű), és ezer hangjegyének óriási tárháza. Legújabb Phönix, acéllhang, érczótákkal, teljes hosszúságú zenedarbokkal.

Mindennemű hangszerek javítása pontosan teljesítetik és ócska hangszerek becséreltetnek.

Nagy képes hangszer-árjegyzék kívánatra, ingyen és bérmentve. Harmonikáiról külön árjegyzék jelent meg.

Bihari hegedűje. Még 1698-ban készült a nagy Stradivari cremonai mester műhelyében egy remek hegedű a honnan sok kézen keresztül jutva, I. Napoleon egyik ezredesének, Dubois Rolandnak birtokába került. Az ezredes Napoleon bukása után Svájcba vándorolt ki és onnan a család egyik tagja Magyarországra jött, magával hozva ereklye gyanánt a hegedűt is. Az illető elszegényedett s özvegye a hegedűt Biharinak, a híres magyar cigányprimásnak adta el. Azóta ismét sok kézen fordult meg a száraz fa; híres mesterek és a legelső cigányprimások játszottak rajta. Végre a múlt hetekben Sternberg Armin budapesti hangszergyárosnak adták el, a kitőlcsak a múlt napokban vette meg Mihailoff orosz hegedűművész, moszkvai zenetanár 6000 forintért. A sok gazdát cserélő hegedűnek a mint mondani szokás, iratai teljesen rendben vannak s egész esemőt képeznek. Maguk ezek az elsárgult akták is nagy érdekűek.

„ADRIA”

Magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

1890. Június havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, hacsak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznák:

	Gőzös	1890 június
Glasgow	„Matlekovits”	1—10
Liverpool	„Saragossa” (Cunard Line)	1—10
Glasgow	„Szápáry”	5—15
Bordeaux	„Stefanie”	10—20
London	„Winestead”	10—20
Rouen	„Tibor”	15—25
Hull, Newcastle o/T	„Quito”	15—25
Rouen	„Adria”	20—30
Rio de Janeiro, Santos	„Szécheny”	20—30
Liverpool	„Tarfia” (Cunard-Line)	20—30
Fiume	„Jókai”	1—10
„	„Palmyra” (Cunard Line)	1—10
„	„Belgravia” (Anchor Line)	1—10
„	„Zaire”	5—15
„	„Atlas” (Cunard Line)	15—25
„	„Palermo”	15—25
„	„Szápáry”	20—30
„	„Tisza”	20—30
„	„Matlekovits”	20—30
„	„Durham”	20—30
„	„Elysia” (Anchor Line)	20—30
„	„	20—30

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegári intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1890. Május hóban.

BATTARA P. kő- és könyvnyomdája